

HandläggareCornelia Schroeder Lundberg
Telefon: 08-50809104**Till**Norra innerstadens stadsdelsnämnd
2026-08-27**Remiss av Översyn av markvärdet i
resursfördelningen för ekonomiskt bistånd**

Yttrande till kommunstyrelsen angående remiss KS 2026/853

Förvaltningens förslag till beslut

1. Norra innerstadens stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning

Ett förslag till reviderad resursfördelningsmodell har tagits fram för resursfördelning av ekonomiskt bistånd samt arbetsmarknadsinsatser. Förändringarna består av en uppdatering av markvärden samt en ny indelning av attraktivitetsgrupper. Det innebär att antalet grupper minskar från åtta till sex. Enligt förslaget innebär förändringen en ökad tilldelning för Norra innerstaden.

De senaste åren har nämnden redovisat underskott för ekonomiskt bistånd i förhållande mot budget. I utvärderingar genomförda av förvaltningen konstateras att personer med ekonomiskt bistånd i Norra innerstaden ofta hade en mer komplex multiproblematik, vilket innebär långa handläggningstider jämfört med andra stadsdelsnämndsområden.

Förvaltningen anser att översynen av resursfördelningsmodellen är positiv och nödvändig för att bättre spegla det faktiska behovet av ekonomiskt bistånd. Den föreslagna modellen är mer i linje med faktisk förbrukning och uppfyller kraven på transparens, objektivitet och tydlighet. Förvaltningen stödjer därför förändringen, som syftar till en mer rättvis fördelning utifrån stadsdelsförvaltningarnas olika behov och förutsättningar.

Bakgrund

Norra innerstadens stadsdelsnämnd har fått en remiss av Översyn av markvärdet i resursfördelningen för ekonomiskt bistånd för yttrande

till kommunstyrelsen senast den 31 augusti 2026. Övriga remissinstanser är socialnämnden och samtliga stadsdelsnämnder.

Stockholms stad använder en resursfördelningsmodell för att beräkna en procentuell tilldelning av resurser för ekonomiskt bistånd samt arbetsmarknadsinsatser per stadsdelsnämnd i staden. Fördelningsmodellen tar hänsyn till ett antal variabler som enligt statistiska samband och erfarenhet påverkar risken att erhålla ekonomiskt bistånd. Budgeten för arbetsmarknadsinsatser fördelas enligt samma resursfördelningsmodell i syfte att resurstilldelningen ska korrelera med att just personer med ekonomiskt bistånd ska ha möjlighet att övergå i arbete.

Resursfördelningsmodellen utgår från variabler som mäter inkomst, utbildningsnivå, sysselsättning och arbetslöshet samt områdets attraktivitet med hänsyn till markvärde, hustyp och juridisk form. Hittills har modellen baserats på ovanstående variabler och därmed delas befolkningen in i 432 grupper där sannolikheten för biståndstagande i respektive grupp beräknas. För att modellen ska vara så träffsäker som möjligt krävs att modellens ingående variabler ska fånga skillnaden i biståndstagande så korrekt som möjligt.

I denna översyn så har attraktivitetsvariabeln setts över. Attraktivitetsvariabeln är uppbyggd av en kombination av markvärde, juridisk form och hustyp. Fram till och med budget 2025 har markvärdet från 2013 använts i modellen. År 2022 gjordes en översyn av markvärdet och attraktivitetsvariabeln i vilken det konstaterades att indelningen av attraktivitetsvariabeln inte längre var relevant då den inte förklarade skillnaderna i biståndstagande på ett korrekt och tillfredställande sätt. Attraktivitetsvariabeln i modellen gjordes om till åtta nya grupper istället för de tidigare nio grupperna. Den nya indelningen användes för första gången i budget 2026 och baseras på analyser av budget 2023 och markvärdet från 2019.

Då denna förändring gjordes innebar det att det fördelades ut 3,5 mnkr mindre medel till Norra innerstadens budget för ekonomiskt bistånd. Ramen totalt för ekonomiskt bistånd ökade för staden med 77 mnkr. Redan innan förekom en avvikelse mellan utbetalat ekonomiskt bistånd samt utfördelad nyckel. Om ingen revidering gjorts hade tilldelningen varit 5,5 mnkr högre.

För Norra innerstadens stadsdelsnämnd har fördelningen av budget för ekonomiskt bistånd samt utfall från år 2024 sett ut enligt följande:

	År 2026	År 2025	År 2024
KF-budget	46,0	49,5	52,2
Nämndbudget	44,6	49,0	52,7
År 2026 prognos juli, utfall VB 2025, 2024	53,1	56,0	56,1
Avvikelse mellan nämndbudget och prognos (2026) utfall i VB övriga år	-8,5	-7,0	-3,4

Under åren 2024 och 2025 har förvaltningen genomfört en fördjupad genomlysning av arbetet med ekonomiskt bistånd för Norra innerstadens och Kungsholmens stadsdelsnämnder. I utvärderingen konstaterades att personer med ekonomiskt bistånd i stadsdelsnämndsområdena ofta hade en mer komplex multiproblematik som innebär långa handläggningstider. Jobbtorgens insatser är inte alltid anpassade för denna mer komplexa grupp, vilket innebär mer handläggning för att nå målet om arbete. Vidare framkom i denna granskning att upplevelsen var att fördelningen inte stämde överens med det faktiska behovet av ekonomiskt bistånd.

Ärendet

Ett förslag till reviderad resursfördelningsmodell har tagits fram. Förändringarna består av en uppdatering av markvärden samt en ny indelning av attraktivitetsgrupper.

Genomförd översyn har resulterat i att markvärdet föreslås ändras till det senast tillgängliga värdet vilket är markvärdena från år 2022. Vidare förändras modellen genom att övergå från att använda viktade markvärden till oviktade. Syftet är att minska administrationen och komplexiteten av modellen samtidigt som det påverkar modellen i liten grad. I förslaget föreslås även att attraktivitetsgrupperna minskar från nuvarande åtta till sex grupper, vilket medför att antalet grupper som befolkningen delas in i minskar från 432 till 324. Detta bedöms leda till att modellen blir mer robust, med mindre svängningar mellan åren och mindre risk för slumpmässiga skillnader.

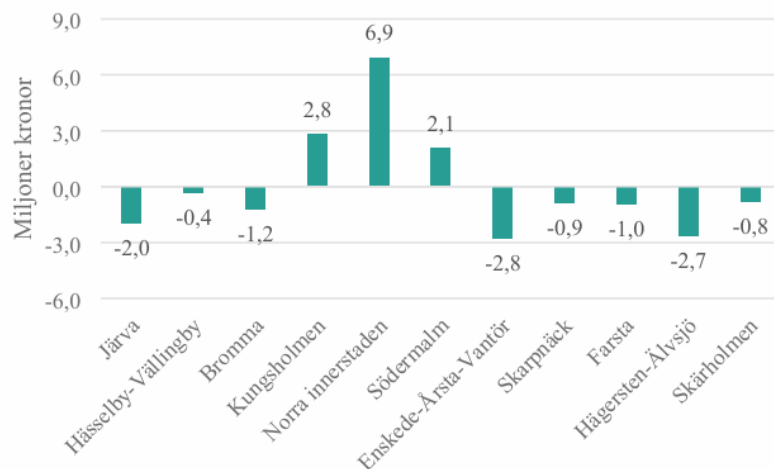
De grupper som ingår i resursfördelningsmodellen skulle efter revideringen vara:

- Sysselsättning/arbetslöshet 6 grupper, vilket är oförändrat sedan tidigare modell.
- Områdets attraktivitet med hänsyn till markvärde, hustyp och juridisk form 6 grupper. Denna variabel är förändrad jämfört mot tidigare modell.
- Totalinkomst under året, 3 grupper, vilket är oförändrat sedan tidigare modell.

- Utbildningsnivå, 3 grupper, vilket är oförändrat sedan tidigare modell.

Förändringen resulterar i en omfördelning av medel på upp till 6,9 mnkr för Norra innerstadens stadsdelsnämnd, för de flesta stadsdelsnämnderna blir dock effekterna betydligt mindre. Av nedanstående tabell framgår skillnad i resurstilldelning i budget 2026 mellan nytt förslag (markvärden 2022) och nuvarande modell uppdelat per stadsdelsnämnd.

Tabell: Skillnad i resurstilldelning enligt nytt förslag

Då resursfördelningsmodellen för ekonomiskt bistånd även används för verksamhetsområde arbetsmarknadsåtgärder påverkas även fördelningen av budget till stadsdelsnämnderna för det verksamhetsområdet.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av ekonomi- och lokalavdelningen och socialtjänstavdelningen samt kvalitetsavdelningen.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Den senaste prognosen för behovet av ekonomiskt bistånd visar att behovet i staden fortsatt bedöms ligga på en hög nivå även under 2027. Antalet biståndshushåll i staden prognostiseras öka från cirka 7 677 hushåll under år 2026 till cirka 7 872 hushåll under år 2027.

Samtidigt bedöms den totala kostnaden för ekonomiskt bistånd ligga kvar på cirka 1,1 mdkr för staden som helhet. Norra innerstadens prognos för år 2026 visar att mellan tilldelad budgetram och prognostiserad kostnad finns en relativt stor avvikelse om 8,5 mnkr i underskott, vilken har legat på liknande nivåer år 2025 då underskottet var 7,0 mnkr och 2024 då underskottet var på 3,5 mnkr. Utifrån detta framstår det som att skillnaden mellan budget och faktisk kostnadsutveckling redan är

relativt stor inför 2026, samtidigt som Swecos prognos visar att behovet på stadsnivå bedöms fortsätta öka även under 2027.

Anledningen till att resursfördelningsnycklen och behovet av ekonomiskt bistånd inte korrelerar kan vara flera. Det är möjligt att det finns strukturella skillnader när det gäller behov av ekonomiskt bistånd mellan olika stadsdelsnämnder, som inte fullt ut fångas upp av resursfördelningsmodellen. Det är också möjligt att det förekommer systematiska skillnader mellan tilldelning och utfall som beror på skillnader i arbetssätt och biståndsbedömning. Både arbetssätt men även att variablerna i fördelningsnyckeln har närmare två års eftersläpning påverkar.

Då det gäller gruppen beroende av ekonomiskt bistånd i Norra innerstaden samt även Kungsholmen har förvaltningen självständigt genomfört olika genomlysningar där det konstaterats att gruppen personer med ekonomiskt bistånd har större multiproblematik än andra stadsdelsförvaltningar, vilket innebär att det tar längre tid att kartlägga samt ta fram stöd för att få ut dessa personer i arbete. Enligt förslaget som nu presenteras så kommer resursfördelningsnyckeln baserad på 2022 års markvärden ha en ny indelning i sex attraktivitetsgrupper i stället för i nuvarande åtta. Detta innebär för Norra innerstadens stadsdelsnämnd enligt remissförslaget en ökning av nyckeln med 6,9 mnkr.

Ökningen av tilldelning indikerar att denna grupp med multiproblematik i större utsträckning fångas upp genom revideringen av attraktivitetsvariabeln. Förvaltningen ser positivt på att detta speglas i modellen och att föreslagen resursfördelning därmed korrelerar bättre med prognostiserat behov.

Förvaltningen bedömer, utifrån redovisningen i bilaga 2, att den föreslagna resursfördelningsmodellen uppfyller kraven på objektivitet, transparens, tydliga incitament och möjlighet till kontinuerlig uppdatering och utvärdering. Förvaltningen är därför positiv till förändringen, som syftar till en mer rättvis fördelning utifrån stadsdelsnämndernas olika behov och socioekonomiska förutsättningar.

Norra innerstaden är en stadsdelsnämnd med lägre behov av ekonomiskt bistånd utifrån att dess invånare över lag är socioekonomiskt starka. Samtidigt innebär de mindre volymerna och de begränsade ekonomiska marginalerna att även små förändringar i antalet hushåll eller kostnaden per hushåll snabbt kan påverka ekonomin och möjligheten att hålla budgeten inom verksamhetsområdet ekonomiskt bistånd.

Inför det fortsatta budgetarbetet för 2027 är det därför viktigt att särskilt uppmärksamma relationen mellan prognostiserat behov och tilldelad budgetram, och hur små volymförändringar påverkar stadsdelsnämnder som har mindre budgetramar snabbare, speciellt om gruppen i behov förändras på ett sätt som de socioekonomiska variablerna inte fångar upp.

Sammanfattningsvis ser förvaltningen positivt på förslaget om förändring av resursfördelningsmodellen, men också på regelbundna uppföljningar så att modellen överensstämmer med behoven, framförallt för att kunna identifiera särskilda ekonomiska förutsättningar och förändringar och fånga dessa i ett så tidigt skede som möjligt. Det skapar bättre och stabilare planeringsförutsättningar.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar den till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Jesper Ackinger
Stadsdelsdirektör
Norra innerstadens
stadsdelsförvaltning

Maria Härenstam
Avdelningschef
Norra innerstadens
stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Översyn av markvärdet för ekonomiskt bistånd år 2026, Sweco
2. Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Jesper Ackinger, Stadsdelsdirektör	2026-08-11
Maria Härenstam, Avdelningschef	2026-08-11